„ЕУРОСОНГ”, ОД ШОУ-БИЗНИСА ДО ИДЕОЛОГИЈЕ „НОВЕ ЕВРОПЕ”

Сјај за широку потрошњу

Пише: Богдан Десница

Потребне су нам победе.

Оне јачају самопоуздање и дух. Оне нас изнова окупљају, дижу и покрећу. Оне су мали, али важни светионици у овој дезоријентацији и помрчини.

Наравно, морамо знати природу и смисао такмичења на којем смо победили, као и реално место те победе у нашим личним и нашем народном животу. Они који то не знају често морају прекасно да схвате да су тешко поражени управо својим погрешно мишљеним „победама”. Цео XX век српске историје могао би се описати том реченицом.

„Еуросонг”, такмичење за најбољу песму „Евровизије”, представља један клишеизовани спој шоу-бизниса и политичког кича широких размера. Тријумф прекомерно зашећерене политичке коректности, предизајнираности и извештачености. Силиконска естетика, конфекцијска музика, распаљивање психологије масе и политички кључ. У анализама

током ових дана јасно је показано да „Еуросонг” има своју геополитику, своју идеологију, механизме притиска и одашиљаче сезонских политичко-пропагандних порука. Објашњено је ко коме и зашто увек даје гласове, како многе земље (нарочито у кризним и посткризним жариштима) бивају принуђене да онима према којима осећају највећу нетрпељивост дају највише гласова, и како се све то може унапред ишчитати. И стално присуство наказа (попут прошлогодишњих победника), трансвестита, „сексуално измештених особа”, више није провокација, пародија, „критика у контрапункту”, „снага негативног примера”, него „афирмација једне нове Европе”. Један податак могао је показати и најступиднијима какву визију Европе и какву скорашњу стварност Европе имају на уму идеолози и финансијери „Еуросонга”: још од 1998, све до овогодишњег окупљања, све победничке песме певане су на енглеском! Осам година заредом. Таквим „трендом”, том условљавајућом поручицом, постигнуто је да чак и руску песму слушамо на енглеском! О грузијској, јерменској, молдавској украјинској или прибалтичким да и не говоримо. То страшно једногласје, то јединство у безличности и самопоништавању, може оставити мирним само малоумне и неодговорне.

Али! Све то није Дрина коју Срби треба да исправљају. Потребне су нам победе и треба да побеђујемо. Победи Марије Шерифовић на овогодишњем „Еуросонгу” свако нормалан у овој земљи се обрадовао. У основи те радости, осим оне природне реакције из крви и стомака, стоји и неколико сериозних аргумената.

Прво, песма „Молитва” заиста је одлично отпевана, снажно и самосвојно, и заиста је била без премца ове године. Друго, отпевана је на националном језику земље из које долази, чиме је бар на трен прекинут ланац везивања Европе енглеским језиком. Треће, сама Марија је била разоружавајуће једноставна, опуштена (читај: храбра) и супериорна, без дресираних осмеха и клишеа у мишљењу и говору, да се већ сама собом потпуно издвајала из монотоног и плитког окружења. Четврто, Марија као млада жена представљала је својеврсну побуну против модне и трендмејкерске диктатуре, која скоро две деценије намеће искључиво модел Лолите, мршаве и високе клинке, с неком увежбаном инцестуозном сенком у очима, касније силиконски допумпаван према годишњим добима и линијама сезонских колекција одеће. Марија је, пак, симпатични буцко из комшилука, девојка ван пројектованих модела, на коју се не пада на први поглед, али која као модел има своје важно место у поретку мушко-женских односа. Тријумф Марије Шерифовић ослободио је из невидљивих кавеза милионе девојака не-Лолита, вратио им право грађанства, право на постојање, благотворни осећај примећености.

То нису мале ствари и не треба их преувеличавати.

А управо политичка употреба српске победе на „Еуросонгу”, заснована на бесмисленом преувеличавању, наметнула је још неке правце размишљања о свему овоме. Прича о томе да победа на „Еуросонгу” „отвара нову епоху за Србију”, да показује како у Србији „из пустоши избија нови живот”, да „потврђује наше место у Европи”, може се сврстати у неукусно и трапаво претеривање у тренуцима понесености и еуфорије. Али, пренаглашавање српске победе на „Еуросонгу” од стране високих званичника Европске Уније (комесар за проширење Оли Рен нам је бар три пута честитао) има друкчију тежину. Знамо да су водеће земље ЕУ у решавању косовског питања само продужена рука САД и да су подржале отимање 15 одсто српске државне територије, то јест заузеле изразито антисрпску позицију. Ако мисле да се сутра појаве у Београду и кажу да је њихов став о Космету принципијелан, да „Европа нема ништа против Срба”, напротив, ето, омогућила је и с радошћу поздравила српску победу на „Еуросонгу”, али „Косово мора бити независно”, што је „предуслов за пуну европску будућност Србије” — онда је боље да не долазе. А они у Србији који у еху честитки не чују и такве реченице, и којима све то треба сручити у лице да би запрепашћени схватили, ваљало би да се клоне политике. **<**